

Školní vzdělávací program

školní družiny

při

Základní škole

Orlová-Lutyně

K. Dvořáčka 1230

okres Karviná,

příspěvková organizace

1) Identifikační údaje:

Název: Školní družina při Základní škole Orlová-Lutyně
K. Dvořáčka 1230 okres Karviná, příspěvková organizace

IČO ZŠ: 75026635

Adresa ŠD: 1. Máje čp.1268 Orlová-Lutyně PSČ 735 14

Ředitel školy: Mgr. Zdeněk Nowak

Vychovatelky ŠD: Dagmar Valová, Irma Uherková

Kontakty:

- telefon sekretariát: 596 511 085
- telefon školní družina: 596 524 167
- E-mail: sekretariat@zsdvoracka.cz
- Webová adresa: www.zsdvoracka.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2007

2) Charakteristika školní družiny:

Školní družina sídlí v samostatné budově, která je elokovaným pracovištěm kmenové školy. Objekt stojí v sídlištní zástavbě bez zahrady. Má vlastní sociální zařízení.

V ŠD pracují dvě oddělení, která mají k dispozici 4 místnosti. Jsou vhodně vybaveny nábytkem, hrami, hračkami a audiovizuální technikou.

Děti vedou dvě vychovatelky se středním odborným pedagogickým vzděláním s maturitou se zaměřením na vychovatelství. Svou kvalifikaci a pedagogický růst rozšiřují dalším vzděláváním v akreditovaných kurzech a samostudiem. Do náplně práce vychovatelky patří mimo přímého výchovného působení na děti i nepřímá výchovná činnost, která zahrnuje vypracování plánů a přípravu na výchovné činnosti, vedení pedagogické dokumentace, přípravu a zajišťování materiálu, péči o svěřený materiál a vybavení ŠD, účast na poradách, školeních a seminářích, vedení administrativy a spolupráci a styk s třídními učiteli a rodiči.

Do ŠD jsou přijímáni žáci 1. – 6. ročníku kmenové školy, jejichž rodiče zaplatili měsíční úplatu na neinvestiční náklady provozu ŠD, nemají dluh z předchozího období a byli zapsáni v termínu zápisu až do naplnění povoleného stavu žáků. Ostatní děti jsou zapsány do pořadníku.

Provoz a organizace ŠD:

- Ranní provoz je od 6,00 do 9,00 hodin.
- Odpolední provoz od 11,40 do 16,30 hodin (dle požadavků rodičů).
- Žáci jsou mezi budovami převáděni hromadně pod pedagogickým dozorem. Mají – li individuální výuku a zájmové činnosti, přecházejí mezi budovami bez doprovodu.
- Žáci jsou uvolňováni hromadně v 13,45 hod., mezi 14,55 – 15,05 hod., pak každou půlhodinu až do 16,30 hod.
- Po obědě je čas vyhrazen odpočinkové činnosti, v době od 13,45 do 14,55 hod. činnostem zájmovým a rekreačním.
- Přípravě na vyučování je věnován čas od 15,15 hodin v pondělí až čtvrtek, písemné úkoly vypracovávají žáci jen na výslovnou žádost rodičů.

- Při ŠD pracují zájmové kroužky přístupné všem žákům školy, v případě zájmu i žákům jiných škol města Orlová. Kroužek:
 - Dovedné ruce: práce s různými materiály, keramická dílna, netradiční techniky, návštěva výstav, výrobky studené kuchyně.
Vedoucí: Irma Uherková
 - DNS Olšinka: lidové zvyky, tance a písně dětí města Orlová a Těšínského Slezska, cimbálová muzika, prezentace na vystoupeních a festivalech v celé ČR i zahraničí.
Vedoucí: Dagmar Valová

3) Charakteristika školního vzdělávacího programu

ŠD

Výchovně-vzdělávací program ŠD vychází ze Školního vzdělávacího programu kmenové školy, v níž je vždy jedna třída každého ročníku zaměřena na rozšířenou výuku hudební výchovy a z materiálu „Příprava a tvorba programu pro ŠD“.

Program ŠD je výchovně-vzdělávací projekt navržen a koncipován především pro věkovou skupinu dětí 1. až 3. ročníku s přihlédnutím k menšímu počtu dětí ze 4. až 6. ročníku. Podrobněji je dále rozpracován v Třídním výchovně-vzdělávacím programu ŠD pro jednotlivá léta. Pomocí tématických okruhů navazuje na hlavní vzdělávací oblasti ŠVP kmenové školy a posiluje a rozvíjí kompetence přiměřené věku dětí v ŠD.

Hlavní výchovně-vzdělávací oblastí programu ŠD je „*Člověk a jeho svět*“ v součinnosti s oblastmi „*Člověk a zdraví*“, „*Člověk a svět práce*“, „*Umění a kultura*“ a „*Jazyk a jazyková komunikace*“.

K dosažení cílů a provázanosti výchovně-vzdělávacího programu ŠD jsou zařazena průřezová témata „*Osobnostní a sociální výchova*“, „*Výchova demokratického občana*“ a „*Environmentální výchova*“.

4) Cíle školního vzdělávacího programu ŠD

Rozvoj osobnosti člověka (ROČ)

1. připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti s vědomím svých práv a povinností
2. podněcovat žáky k tvořivému myšlení a k řešení problémů
3. rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
4. vytvářet u žáků potřebu pozitivního jednání
5. rozvíjet u žáků tolerantnost, vnímavost a citlivé vztahy k lidem a svému okolí
6. vést žáky k sociální soudržnosti s jinými lidmi a učit je žít společně s nimi
7. vštípit žákům ohleduplnost k jiným kulturám a duchovním hodnotám
8. učit žáky rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
9. vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
10. pomoci žákům rozpoznávat základy hodnot života
11. rozvíjet u žáků estetické cítění
12. nabídnout žákům smysluplné využití volného času, potírání negativních jevů
13. podporovat jejich individuální dovednosti a nadání

Vědomí národní a státní příslušnosti (VNŠP)

1. vést žáky ke správnému používání českého jazyka
2. utvářet u žáků vědomí hrdosti k městu Orlová a seznamovat je s jeho historií a současností
3. dopřát žákům poznání lidových tradic, zvyků, písní, tanců a nářečí města
4. poznávat okolí svého bydliště a pečovat o něj
5. umožnit žákům podílet se na vytváření estetického prostředí a kulturního života v ŠD, ve svém bydlišti, jeho nejbližším okolí i městě
6. poznávat možnosti a způsob dnešního života města Orlová

Ochrana životního prostředí (OŽP)

1. upevňovat a rozšiřovat znalosti dětí o živé a neživé přírodě
2. seznamovat žáky s různými ekosystémy na Zemi
3. pečovat o životní prostředí ve svém nejbližším okolí

5) Klíčové kompetence

Soubor dovedností (*a vědomostí*) rozvíjejících určitou kompetenci.

1. Kompetence k učení (KU)

1. vytváří si optimální podmínky k práci i učení
2. umí si vytyčit cíle
3. klade si otázky a hledá na ně odpovědi
4. všímá si souvislostí mezi jevy
5. dokáže kriticky zhodnotit výkony své i ostatních lidí
6. *získává vědomosti z různých pramenů a zdrojů*
7. získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích

2. Kompetence k řešení problémů (KŘP)

1. kreativita – hledá různá řešení problému a vybírá mezi nimi
2. flexibilita – dovede se přizpůsobit změnám
3. vytrvalost – nenechá se odradit neúspěchem a směřuje k řešení
4. odpovědnost – přijímá zodpovědnost za své rozhodnutí
5. cílevědomost – započatou práci dokončí
6. *rozpozná, jakých chyb by se mohl dopustit při řešení problému*

3. Kompetence komunikativní (KK)

1. své myšlenky dokáže vyjádřit vhodně formulovanými větami
2. komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
3. umí vhodně řešit konflikty
4. účinně se zapojuje do diskuse
5. umí naslouchat druhým a přijmout jiný názor
6. využívá ke komunikaci telefon
7. *používá obvyklé české frazémy*

4. Kompetence sociální a personální (KSP)

1. respektuje dohodnutá pravidla
2. umí ocenit spolužáky za dobrou práci ve skupině i za individuální výkony
3. při práci ve skupině se podělí o pomůcky a materiál
4. dokáže přijmout kompromis i jednoduchou roli ve skupině
5. dokáže tolerovat a přijmout jiný názor
6. rozezná vhodné a nevhodné chování, vnímá agresivitu, nespravedlnost, šikanu a dokáže se jí bránit
7. *řídí a organizuje činnost ostatních ve skupině*

5. Kompetence občanská a činnostní (KOČ)

1. váží si tradice a kulturního dědictví národa
2. rozvíjí demokratické vztahy s okolními lidmi
3. dokáže rozpoznat nevhodné sociální a kulturní postoje
4. dbá na osobní zdraví i zdraví druhých
5. odhaduje rizika svého jednání a nápadů
6. projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
7. vnímá krásu přírody a cíleně o ni pečuje
8. učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
9. *používá základní společenské normy chování*

6. Kompetence pracovní a trávení volného času (KPVČ)

1. udržuje své pracovní místo i okolí v pořádku
2. práci dokončuje
3. vyhodnocuje výsledky své činnosti
4. smysluplně a aktivně využívá svůj volný čas
5. vybírá si zájmové činnosti dle vlastních dispozic a rozvíjí je v organizovaných skupinách i individuálních činnostech
6. umí odmítnout nevhodné nabídky na využití volného času
7. *Plánuje a organizuje své pracovní činnosti*

6) Obsah školního vzdělávacího programu ŠD

1) Oblast „Člověk a jeho svět“

a) *Tématický okruh „ Místo, kde žijeme“*

- škola, okolí školy a mého bydliště
- orientace ve městě, významné budovy města
- sportovní, kulturní a společenský život
- místa pro oddech a rekreaci

b) *Tématický okruh „Lidé kolem nás“*

- život v rodině, soudržnost
- zásady slušného chování a stolování
- klima v oddělení, přátelství a kamarádství
- tolerance k jiným lidem a kulturám, empatie
- jsem chodec, cyklista

c) *Tématický okruh „Lidé a čas“*

- lidové zvyky a tradice
- poznávání historie a kulturních tradic města
- stánky kultury
- režim dne

d) *Tématický okruh „Rozmanitostí přírody“*

- Země - planeta Sluneční soustavy
- člověk součást přírody
- ekosystémy a rovnováha v přírodě
- ekologické chování člověka

2) Oblast „Člověk a jeho zdraví“

- základní poznání člověka
- prevence, ochrana a zodpovědnost za vlastní zdraví, základy první pomoci

3) Oblast „Člověk a svět práce“

- základní pracovní dovednosti a návyky
- technika jako součást lidské kultury
- duševní a fyzická práce, forma seberealizace

4) Oblast „Umění a kultura“

- základní směry umění, hierarchie hodnot, kultivovaný projev
- seberealizace a rozvoj tvůrčího potenciálu
- tvořivý přístup ke světu, estetické prostředí okolí

5) Oblast „Jazyk a jazyková komunikace“

- tvorba pro děti
- slovní zásoba
- dramatické umění

Průřezová témata:

	výhody	nevýhody
<u>Osobnostní a sociální výchova (OSV)</u>		
- osobnostní, morální a sociální rozvoj		
- zájmové kroužky	(DNS Olšinka, Dovedné ruce)	
	- propagace ŠD	- prostory
	- trávení volného času	- finanč.nároky
	- vytváření mezili.vztahů	- organ.náročné
	- skup. práce	
	- seberealizace, prožitkovost	
	- poznávání, zachování a předávání kult.dědictví	
	- vystoupení na akcích města	
	- reprezentace a propagace mateřského města	
- karneval ŠD	- propagace ŠD	- organ.náročné
	- skup.práce	- čas.nároky
	- prožitkovost	
- zábavné odpoledne		
	- prožitkovost	- organ.náročné
	- kamarádství	
	- spolupráce	
- setkání s rodiči		
	- propagace ŠD	- organ.náročné
	- poznání práce v ŠD	- finanč.nároky
	- vztah dítě,rodič, družina	
	- citové vazby v rodině	
	- prožitkovost	

Výchova demokratického občana (VDO)

- vlastenectví
- spoluúčast na městské výstavě lidových tradic
 - propagace ŠD
 - skup. práce
 - prožitkovost
 - zapojení do života města
- finanč.náročnost
- časová náročnost

Environmentální výchova (EV)

- vztah člověka k přírodě – úklid okolí ŠD
 - skup. práce
 - seberealizace
 - sounáležitost ke svému městu
- přístup veřejnosti ke svému okolí

7) Metody a formy výchovně-vzdělávací práce

- Slovní: beseda, rozhovor, vyprávění, komunitní kruh, četba, pochvala, sebehodnocení, vzájemné hodnocení, rébusy, křížovky, práce s textem, knihou, kvízy, poslech, soutěže, říkadla, zpěv, jazykové didaktické hry, psychomotorické hry, scénky a dramatizace
- Názorné: exkurze, prohlídky, návštěva kulturních akcí, soutěže, sportovní a pohybové hry, dramatizace, vycházky, projekty, výtvarné práce, tance, hra na hudební nástroj, rytmická cvičení, práce na počítači, konstrukční hry, skupinová práce, manuální činnosti – stříhání, lepení, kreslení, malování, modelování, ilustrace; pantomima, práce s kompasem, videonahrávky, DVD nahrávky, sbírky a ukázky pohlednic a fotografií, plakáty, pokusy, výzdoba prostor, společná setkání, posezení a besídky

8) Evaluační plán

Hodnotící kritéria

- Podmínky činnosti:
 - uspořádání a vybavení prostor ŠD
 - personální stav ŠD
 - organizace činnosti v ŠD
 - zajištění BOZP

- Četnost hodnocení:
 - týmové hodnocení ve dvou etapách během školního roku
 - individuální sebehodnocení vychovatelek

- Prezentace ŠD na veřejnosti a spolupráce s rodiči, vedením školy a třídními učiteli